

ת"פ 17430/07/16 - מדינת ישראל נגד חאלד מוגרבי, הנאשם

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 17430-07-16 מדינת ישראל נ' מוגרבי

בפני
בעניין: כבוד השופט ירון מינטקביץ
מדינת ישראל - המאשימה ע"י עו"ד עמיחי
מרקס

נגד
חאלד מוגרבי - הנאשם
ע"י עו"ד מאהר חנא

גזר דין

רקע

הנאשם הורשע על פי הודאתו בעבירות הבאות:

- א. השמטת הכנסה מדוח.
- ב. מסירת אמרות כוזבות (11 עבירות).
- ג. הכנת פנקסי חשבוניות כוזבים לפי פקודת מס הכנסה וחוק מס ערך מוסף (14 עבירות).
- ד. מרמה ותחבולה לפי פקודת מס הכנסה וחוק מס ערך מוסף (14 עבירות).
- ה. ניכוי תשומות שלא כדין (8 עבירות).
- ו. הוצאת חשבונית מס שלא כדין (116 עבירות).
- ז. פעולה במטרה להביא להתחמקות ממס של אחר (7 עבירות).

על פי עובדות כתב האישום, בין השנים 2005 ל- 2011 היה הנאשם בעליו של עסק פרטי בשם "עולם המחשבים", שעסק בסחר במוצרי תוכנה וחומרה. במהלך תקופה זו, קשר הנאשם עם זלמן זבדצקי ועמרם גונן, בעליהם של חברה בשם אפגרדבל בע"מ (להלן: **החברה**), לסייע להם להונות את רשויות המס, ולספק להם חשבוניות כוזבות, על מנת שינכו באמצעותם תשומות מס ויגדילו במרמה את הוצאות החברה.

במהלך התקופה, הנאשם סיפק לזבדצקי וגונן חשבוניות כוזבות של העסק, בסכום כולל של כ- 5,135,000 ש"ח, אשר סכום המס הנובע מהן כ- 700,000 ש"ח. הנאשם קיבל בעבור החשבוניות כסף וסחורה בשווי כולל של כ- 120,000 ש"ח, ולא דיווח על הכנסה זו. כמו כן הנאשם כלל את החשבוניות הכוזבות בספריו, כאילו הן משקפות עסקאות אמת.

לצד מכירת החשבוניות, הנאשם כלל בספריו חשבוניות כוזבות של ספקים שונים, עמם לא ביצע כל עסקה, בסכום כולל של 347,646 ש"ח (ומטעם לא ברור המאשימה לא הבהירה בכתב האישום מה המס הכלול בחשבוניות, ר' הבהרת

המאשימה מיום 8.5.18). הנאשם פעל כך על מנת להקטין במרמה את חבות המס שלו בדרך של ניכוי תשומות שלא כדין והגדלת הוצאות העסק, ועל מנת לבסס את מצג השוא, כאילו ביצע עסקאות אמת עם החברה.

כמו כן הנאשם פרט בעבור זבדצקי צ'קים בסכום כולל של כ- 800,000 ש"ח, אשר נרשמו בספרי החברה כאילו הוצאו לפקודת ספקי חשבוניות כוזבות. הנאשם קיבל בתמורה עמלה של כ- 8,000 ש"ח, עליה לא דיווח.

הודאת הנאשם באה במסגרת הסדר דיוני, אשר כלל תיקונים בכתב האישום, ללא הסכמה בענין העונש. במסגרת ההסדר הוסכם כי בטרם הטיעונים לעונש יוזמן תסקיר של שירות המבחן.

טיעוני הצדדים

ב"כ המאשימה הפנה לחומרת מעשיו של הנאשם ולפגיעה הקשה בקופה הציבורית ולכך שהנאשם לא הסיר את מחדליו. לאור אלה עתר למתחם עונש הולם הנע בין 36-48 חודשי מאסר בפועל, ובנסיבותיו של הנאשם, לאור עברו הפלילי ואי הסרת מחדליו, ביקש למקמו מעל למרכזו של מתחם הענישה לו עתר ולהטיל עליו 44 חודשי מאסר לצד מאסר מותנה וקנס בסך 250,000 ש"ח.

ב"כ הנאשם הפנה להודאתו של הנאשם במיוחס לו, לקבלת האחריות ולחסכון בזמן שיפוטי, אשר יש בהם כדי להקל בעונשו של הנאשם. עוד הפנה ב"כ הנאשם לכך שתיק זה הוגש בשיהוי ניכר, בסמוך לסיום ריצויו עונשו בתיק אחר, ולו היה מוגש מהר יותר, היה הנאשם יכול להישפט על שני התיקים יחדיו. הנאשם גם הפנה למצבו הרפואי של הנאשם ולטרגדיה משפחתית אותה חווה לפני זמן לא רב, עת נפטרה בתו הצעירה, והפנה בעניין לאמור בתסקיר שירות המבחן. לאור אלה ביקש לקבוע מתחם עונש הולם הנמוך משמעותית מזה שטענה לו המאשימה ולהתחשב בנסיבותיו המיוחדות של הנאשם.

הנאשם ביקש לומר את המילה האחרונה. בדבריו לפני העיד על מחלת השרירים ממנה סובל המקנה לו אחוזי נכות, על כך שנוטל תרופות קבועות על בסיס יומיומי, אשר פגעו בתבונתו והביאו אותו לביצוע המעשים. עוד העיד הנאשם על כך שאיבד את בתו ועל ביתו שנשרף כששהה במאסר (הנאשם צירף מסמכים לתמיכה בדבריו).

מתחם העונש ההולם

לאורך תקופה של כארבע שנים סיפק הנאשם חשבוניות כוזבות של העסק שבבעלותו בסכום כולל של כחמישה מיליון ש"ח (סכום מע"מ של כ- 700,000 ש"ח), וכלל בספרי העסק חשבוניות כוזבות, בסכום כולל של כ- 350,000 ש"ח. כמו כן הנאשם סייע לאחרים להתחמק מתשלום מס אמת, הן בדרך של מכירת חשבוניות כוזבות והן באמצעות פריטת צ'קים, על מנת שאותם אחרים יוכלו ליצור מצג כוזב כאילו שילמו באותן צ'קים לספקים אחרים מהם קיבלו חשבוניות כוזבות.

הנאשם הפיק כתוצאה מביצוע העבירות הכנסות בסכום כולל של כ- 128,000 ש"ח, עליהן לא דיווח לרשויות.

שני ערכים מוגנים נפגעו בשל מעשי הנאשם, ערך השוויון בנטל המס וערך הפגיעה בקופה הציבורית. מלבד חומרת העבירות ופגיעתן בערכים מוגנים חשובים, אלו עבירות אשר הפתוי לבצען גדול וסיכויי התפיסה נמוכים. לפיכך מדיניות ענישה ראויה אמורה להרתיע נאשמים מבצוע עבירות דומות.

לענין הערכים המוגנים, ר' למשל 3641/06, צ'צ'קס נ' מדינת ישראל:

"בית-משפט זה חזר והדגיש לאורך השנים את החומרה שבה יש להתייחס לעבריינות כלכלית, ועבריינות מס בכלל זה, נוכח תוצאותיה ההרסניות למשק ולכלכלה ולמרקם החברתי, ונוכח פגיעתה הקשה בערך השוויון בנשיאת נטל חובות המס הנדרש לצורך מימון צרכיה של החברה ולפעילות התקינה של הרשויות הציבוריות. העבריינות הכלכלית, ועבריינות המס בכללה, איננה מסתכמת אך בגריעת כספים מקופת המדינה. היא פוגעת בתודעת האחריות המשותפת של אזרחי המדינה לנשיאה שוויונית בעול הכספי הנדרש לסיפוק צורכי החברה, ובתשתית האמון הנדרשת בין הציבור לבין השלטון האחראי לאכיפה שוויונית של גביית המס - פגיעה הנעשית לרוב באמצעי מירמה מתוחכמים, קשים לאיתור."

לעתים רבות מתיחסת החברה בסלחנות לעברייני מסים, כאילו אין במעשיהם חומרה או פסול מוסרי או ערכי - ולא היא. המנעות תשלום מסים חותרת תחת ערכים חברתיים בסיסיים של שוויון בנשיאה בנטל ומכל בחינה שקולה לשליחת יד לקופת הציבור. משכך, נקודת המוצא היא, כי יש לראות את עבריון המס ככל עבריון אחר שולח ידו ברכוש חברו - בהבדל שסיכויי תפיסתו של עבריון המסים נמוכים יותר ורווחיו לרוב גבוהים יותר מאלו של גנב "רגיל", והוא אף אינו משלם את מחיר ההוקעה החברתי אותו משלם עבריון רכוש אחר. לפיכך, על מדיניות הענישה לתת ביטוי לקלון הערכי והמוסרי שבעבירות מסים ולכך שאין הבדל ממשי בין מי שמתחמק מתשלום מס אמת ובין מי ששולח יד לרכוש חברו.

ר' בהקשר זה רע"פ 7135/10 חן נ' מדינת ישראל, בפסקה יא':

"יש המתפתים לראות עבירות מס, שאין הנגזל האינדיבידואלי בהן ניצב לנגד העיניים והרי הוא הציבור כולו, 'חסר הפנים' כביכול - במבט מקל. לא ולא. אדרבה, בית משפט זה, עוד משכבר הימים, ראה אותן בחומרה וקבע 'כמדיניות רצויה, שלא לאפשר ריצוי עונש מאסר בעבודות שירות כשהמדובר בעבירות פיסקליות' (ע"פ 4097/90 בוירסקי נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] מיסים ה(1); שציטטה המשיבה). אכן, רבים מעברייני המס הם אנשים שייראו כנורמטיביים ביסודם, אשר לא ישלחו יד לכיס הזולת - אך אינם נרתעים משליחת יד לכיס הציבורי. לכך מחיר בענישה" (ראו בנוסף: רע"פ 74/13 חלידו נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (17.4.2013); רע"פ 7790/13 חיים נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (20.11.2013); רע"פ 5358/12 שוקרון נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (10.7.2012)).

פסיקה עקבית קובעת, כי בעבירות מסים יש להחמיר עם העבריינים לשם הרתעה, בשל הקלות שבביצוע העבירות והקושי לאתר את מבצעייהן. הפסיקה שמה דגש על הערך החברתי העומד בבסיס החובה לשלם מסים ולשאת בנטל הכללי ועל הפגיעה החברתית והכלכלית הנגרמות כתוצאה מעבירות אלו. כן נפסק לא אחת, כי לנסיבות האישיות של העבריון יש משקל נמוך. ר' למשל רע"פ 7964/13, יוחנן רובינשטיין נ' מדינת ישראל (פסקה 9):

"חומרתן של עבירות המס נעוצה בפגיעתן הקשה בערך השוויון, העומד ביסוד חובת תשלום המס. ההתחמקות הבלתי חוקית מתשלום מס אמת, מגדילה את עול המס המוטל על אזרחי המדינה, והיא פוגעת בקופה הציבורית. אין צריך לומר, כי באותה שעה, המתחמק ממס נהנה משירותיה של המדינה, הממומנים מכיסיהם של אזרחים שומרי חוק. חומרה זו היא שהביאה למדיניות ענישה מחמירה הנלווית לעבירות המס, ובמסגרתה יש לבכר את האינטרס הציבורי על פני שיקולים הנוגעים לנסיבותיו האישיות של המבקש ולקשייו הכלכליים. ככלל, הרשעה בעבירות מס תגרו

אחריה הטלת עונש מאסר מאחורי סורג ובריה לצד הטלתו של קנס כספי, אשר נועד לפגוע בכדאיות הכלכלית של ביצוע העבירות.

ר' גם רע"פ 977/13 אודיז נ' מדינת ישראל (20.2.2013)[פורסם בנבו] :

"בית משפט זה כבר קבע, לא אחת, כי עבירות המס מתאפיינות בחומרה יתרה נוכח פגיעתן הישירה- בקופה הציבורית, והעקיפה- בכיסו של כל אזרח, ולאור חתירתן תחת ערך השוויון בנשיאת נטל המס [...]. לאור הלכה זו הותוותה בפסיקה מדיניות הענישה, לפיה יש לגזור את דינם של עברייני המס תוך מתן הבכורה לשיקולי ההרתעה, ולהעדיף על פני נסיבותיו האישיות של הנאשם [...]. עוד נקבע, כי בגין עבירות אלו, אין להסתפק, ככלל, בהשתת עונש מאסר, אשר ירוצה בעבודות שירות, אלא יש למצות את הדין עם העבריינים באמצעות הטלת עונש מאסר בפועל, המלווה בקנס כספי".

וכן ר' רע"פ 5060/04, הגואל, רע"פ 4791/08, כהן, רע"פ 7450/09, רע"פ 2843/11, אבו עיד, עפ"ג 2444-03-11, ג'בר, רע"פ 7790/13, חיים, רע"פ 1866/14, אופיר זקן ועוד, רע"פ 5064/14, רבחי נתשה נ' מדינת ישראל, רע"פ 2259/16, חנוכיב.

בקביעת מתחם העונש אביא בחשבון את סכומי המס מושא האישומים, התקופה בה נעברו העבירות והתחכום הכרוך בהן. עוד אביא בחשבון, כי במקרה זה הנאשם היה הרוח החיה מאחורי המעשים והנהנה היחיד מביצועם. לאור אלה, מתחם העונש ההולם את מעשי הנאשם נע בין שנה וחצי לשלוש וחצי שנות מאסר לצד עונשים נלווים.

נסיבות אשר אינן קשורות לעבירה

הנאשם יליד 1974, נשוי בשנית ואב לתשעה ילדים. בעבר היה בעל עסק וכיום אינו עובד בשל מצבו הבריאותי, ומתפרנס מתרומות, בשל סירובו לקבל תגמולי ביטוח לאומי. כמו כן משמש איש דת במסגד אלאקצא. לחובת הנאשם שתי הרשעות קודמות:

הרשעה משנת 2004 בעבירות של תקיפת בת זוג, תקיפה ואיומים בגין הוטל על הנאשם עונש של מאסר מותנה.

הרשעה משנת 2016 בשלוש עבירות של פרסום הסתה לגזענות בגין הוטלו על הנאשם 11 חודשי מאסר בפועל לצד מאסר מותנה.

בשנת 2017 נפטרה בתו הקטנה של הנאשם, בשל מחלת הסרטן בה לקתה, והדבר פגע בנאשם ובמשפחתו.

מתסקיר שירות המבחן עולה כי הנאשם קיבל לפני השירות אחריות חלקית למעשיו. הנאשם נטה לצמצם את המעשים, חלק על היקפן הכספי של העבירות והסביר את מעשיו במצוקה כספית אליה נקלע. עוד עולה כי מדובר באדם אשר מלבד הרשעותיו הקודמות תפקד באופן תקין במישורים המשפחתי, התעסוקתי והלימודי. שירות המבחן התרשם כי הנאשם חש חשדנות וחוסר אמון במוסדות השונים, אשר על אף המשברים השונים והקשים שחווה במהלך חייו נמנע מלקבל סיוע.

לאור עמדת הנאשם השוללת קבלת סיוע מגורמי הטיפול, נמנע שירות המבחן מהמלצה על שיקום בקהילה והמליץ על הטלת ענישה מוחשית ומציבת גבולות לצד מאסר מותנה ומרתיע.

מסמכים שהוגשו וסומנו במ/3 מלמדים כי הנאשם סובל למרבה הצער ממחלה נוירולוגית קשה ונזקק לטיפול תרופתי. כמו כן הוגש מסמך המאשר כי התרחשה שריפה בחנות "עולם המחשבים" בשל כשל חשמלי (אציין כי לא הוצג אישור בעניין שריפה בביתו של הנאשם כפי שהעיד לפני).

נתון נוסף אליו ראיתי להתייחס הוא, כי הנאשם הודה במיוחס לו כאשר נחקר, והסביר את מעשיו במצוקה כספית אשר נבעה ממחלתה של בתו.

ועם זאת אומר, כי בדברי הנאשם במסגרת הטיעונים לעונש, לפני הוא הרחיב בתיאור המכות הקשות אשר ניתכו עליו - אבדן בתו והמחלות מהן הוא סובל. אך הבעת חרטה על מעשיו, או לפחות הכרה בכך שפעל באופן אסור, לא עלו בדבריו.

דין והכרעה

מרבית שיקולי הענישה פועלים לזכותו של הנאשם. הנאשם הודה במיוחס לו וקיבל אחריות, לפחות פורמלית, למעשיו. בנוסף לכך, לקחתי בחשבון את נסיבות חייו המורכבות של הנאשם והעובדה כי המעשים בוצעו בזמן שחלתה בתו של הנאשם במחלה קשה, ממנה נפטרה לאחרונה למרבה הצער. מדובר בטרגדיה אישית ומשפחתית קשה, אשר פגיעתה בנאשם ברורה. כמו כן ראיתי להתחשב במצבו הבריאותי של הנאשם, אשר כפי שעולה מן המסמכים הרפואיים שהוגשו, דורש טיפול, מעקב ונטילת תרופות קבועות.

עוד נתתי משקל לכך שכתב האישום הוגש כחמש שנים לאחר ביצוע העבירות האחרונות אותן ביצע הנאשם - ומדובר בתיק בו הנאשם הודה במיוחס לו כבר בחקירתו וניתן היה להגיש את האישום בזמן קצר בהרבה.

מנגד, לחובת הנאשם זקפתי את העובדה שלא הסיר את מחדליו, ומדובר בחוב אבוד. משקלו של נתון זה משמעותי, שכן הבעת חרטה של נאשם בעבירת מסים היא בראש ובראשונה תשלום חוב המס ותיקון הנזק אותו גרם במעשיו. ר' למשל רע"פ 7773/16, חננאל נ' מדינת ישראל:

אציין, בהקשר זה, כיצד קביתמשפטהשלוםבביעתוכיאתאי-הסרתהמחדלמצידו של המבקש שישלשקולכשיקולרלוונטי לחומרה, ואין לקבל את ההטיעון כי אין לנתון זה כל משקל, אך בשל כך שאין ביכולתו של המבקש להסיר את מחדלו.

עוד הבאתי בחשבון את הרשעותיו הקודמות של הנאשם, אשר אמנם הן בעבירות שונות מאלו בהן הורשע, אך יש בהן ללמד על כך שאין הציות לחוק נר לרגליו של הנאשם ועל כך שמאסרים אותם ריצה לא היה בהם להרתיעו.

לאור מכלול הנתונים האמורים, ראיתי לסטות מהכלל בדבר משקלן הנמוך של נסיבות אישיות בעבירות מס, ולמקם את הנאשם בצידו הנמוך של מתחם העונש ההולם, למרות שלאור אי הסרת המחדל והרשעותיו הקודמות של הנאשם ראוי היה למקמו במרכז של המתחם.

לפיכך גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:

א. עשרים ואחד חודשי מאסר בפועל. תחילת ריצוי העונש ביום 12.8.18 מתקופה זו ינוכו ימי מעצרו של הנאשם והצדדים יגישו הודעה מתואמת בענין זה.

ב. ששה חודשי מאסר, אותו לא ירצה אלא אם יעבור עבירה על חוק מס ערך מוסף או פקודת מס הכנסה

עמוד 5

שהיא פשע תוך שלוש שנים מיום שחרורו מהמאסר.

ג. שלושה חודשי מאסר, אותו לא ירצה אלא אם יעבור עבירה על חוק מס ערך מוסף או פקודת מס הכנסה שהיא עוון תוך שלוש שנים מיום שחרורו מהמאסר.

ד. קנס בסך 50,000 ש"ח או ארבעה חודשי מאסר תמורתו. הקנס ישולם עד ליום 1.9.18.

הנאשם יתאם כניסתו למאסר עם ענף אבחון ומיון של שירות בתי הסוהר בטלפונים 08-9787377 או 08-9787336. ככל שלא יקבל הנאשם הנחיה אחרת, עליו להתייצב עד השעה 9:00 במתקן המעצר בבית סוהר ניצן ברמלה, עם תעודה מזהה והעתק גזר הדין.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בירושלים תוך 45 יום.

ניתן היום, כ"ט אייר תשע"ח, 14 מאי 2018, בהעדר הצדדים.